

Արևմտեան

Հայոց

Հայաստանի

Համագումար

Արևմտյան Հայաստանի Հայերի Ազգային Խորհրդի 3-րդ Վեհաժողովը

Դեկտեմբեր 2, 2010թ.

Հարգելի բարեկամներ, ես ողջունում եմ ներկաներին և մաղթում եմ մեզ բոլորիս կորով և կամք իր նպատակին հասցնելու Արևմտյան Հայաստանի կայացման հարցը:

Հայաստան աշխարհի շուրջ այսօր ձևավորված միջազգային կարծիքները ստեղծվել են մի կողմից աշխարհասփյուռ հայության ո՛չ նպատակալաց աշխատանքի և մյուս կողմի՝ միջազգային կառույցների մերժողական, ինչպես նաև, պարտադրված սպասողական և ո՛չ հայանպաստ գործողու-

թյունների արդյունքում: Հայ ժողովրդի իրավունքները այսօր բաժանված են վեց մասի՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Արցախի հանրապետություն, Ջավախք, Արևմտյան Հայաստան, Նախիջևան և Սփյուռք:

Հայ ժողովրդի հավաքական իրավունքի պաշտպանությունը ամրագրված է բոլորին հայտնի Վուդու Վիլսոնի իրավարար որոշման մե՛ջ, ինչպես նաև ՄԱԿԻ բնիկ ժողովուրդների իրավունքների պահպանության բանաձևի մեջ:

Երկար և ձիգ տարիներ աշխարհասփյուռ հայերի ուշադրության կենտրոնում է եղել ցեղասպանության ճանաչման հարցը: Հայաստանի Հանրապետության խնդիրները, Արցախի պատերազմը ինչ-որ տեղ երկրորդ պլան մղեցին Արևմտյան Հայաստանի հիմնահարցը, որը թույլ չտվեց մեզ ներկայանալ որպես Արևմտյան Հայաստանի տարածքի բնիկ եւ տեր ժողովուրդ: Պատմականորեն այնպես է ստացվել ,որ Հայաստանի Հանրապետության գոյությամբ փորձ է արվում մշտապես դուրս մղել Արևմտյան Հայաստանի խնդիրը :

Նաև կցանկանայի մեր և Արևմտյան Հայաստանի խորհրդի ուշադրությունը հրավիրել աշխարհասփյուռ հայության ներսում կատարվող շատ հաճախ արհեստական խմորումներին, որոնք ժամանակ առ ժամանակ հանդես են գալիս անպտուղ նախաձեռնություններով, հորջոջելով այդ նախաձեռնությունները որպես վերջին աստիճանի ճշմարտություններ, ամպագոռոտ տարբեր անունների ներքո, որպես «Համաշխարհային հայկական կոնգրես», Համաշխարհային Հայկական խորհուրդ» և այլն: Որևէ գաղութ չի կարող դառնալ հայրենիք, նմանատիպ փուչ գործողություններով հայությանը շեղում են բուն հայկական խնդիրներից ,որոնցից ամենակարևորը Արևմտյան Հայաստանի խնդիրն է :

Այսօ՛ր և ապագայու՛մ Արևմտյան Հայաստանի Ազգային Խորհուրդը՝ կարիք ունի օժանդակության և խրախուսման ,շատ եմ կարևորու՛մ այս գործընթացում ՀԱՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ԴԵՐԸ:

Եկել է օրը, երբ Հայր,ապավինած ի՛ր կամքի՛ն, իր հավատքին,իր անբասի՛ր ոգուն՝ ոտքի է կանգնում ա՛յն դրախտում ,ու՛ր արարվեց ինքը:

Այս փաստի գիտակցումը մեր արժանավայել գոյության հրամայականն է, հայ մարդու հավատը ուժեղ է իր գործությամբ, ե՛րբ ազգը ի՛ր բնօր քանում է:

1700 տարուց ավե՛լի, պատմությունը , այլոց օգնությամբ, մեզ համար սկսվում է մե՛զ պարտադրված նո՛ր կետից , այդ շղթայի մեջ ներկայիս ժամանակները բացառություն չեն... Հայ ազգային բանախոս ությունը՝ պետք է վե՛ր հանի և միջազգային հանրությանը ներկայացնի՝ Արևմտյան Հայաստանի իրական մշակութային դեմքը առանձին վերցրած և ընդհանրական , բոլո՛ր ուղղություններով ,նշեմ այդ ուղղություններից մի քանիսը:

Պատմական, Քաղաքացիաշինական, Հոգևոր, Ճարտարապետական, Երաժաշտական, Արհեստագործական, Տնտեսական, Դեմոգրաֆիկ:

Նշված ուղղություններից յուրաքանչյուրը կարող է վճռական բեկում առաջացնել Արևմտյան Հայաստանի շուրջ տարբեր ուժերի կողմից ձևավորված կարծիքների նկատմամբ:

Ակնհայտ է, որ հարյուր տարին մեծ ժամանակահատված չէ, սակայն, գլոբալ լիզացիայի և արագ փոփոխվող աշխարհում այն վճռական նշանակություն է ձեռք բերում և աշխատում է մեր ընդդիմախոսների օգտին:

Առանձնակի կուզենայի ձեռք ուշադրությունը հրավիրել Արևմտյան Հայաստանի Պատմական արժեքահամակարգի ներկայացման խնդիրների վրա:

ՄԱԿԻ «Բնիկ ժողովուրդների» բանաձևը՝ մեր հուսալի բանալիներից մեկն է, որը մեզ հնարավորություն է տալիս նորովի և մեզ համար շահեկան տեսանկյունից ներկայացնել մեր Արևմտյան Հայաստանի պատմական ժառանգությունը, ինչպես մեր բարեկամներին, այնպես էլ մեր ընդդիմախոսներին:

Ինչու եմ ես հատկապես անդրադառնում Արևմտյան Հայաստանի պատմական ժառանգության խնդիրներին, քանի որ Արևմտյան Հայաստանի պատմական ժառանգությունը ներկայացվում է այլ անկյան տակ, ինչպես Թուրքիայի այնպես էլ այլ երկրների կողմից, հրապարակված նյութերում հիմնականում շրջանցվում է Արևմտյան Հայաստան անունը:

Այսօր, գիտական, Հասարակական և քաղաքական շրջանառության մեջ են գտնվում մի շարք տերմիններ, որոնք ուղղակի առնչություն ունեն Արևմտյան Հայաստանի հետ: Դրանցից են «Անադոլի և Քուրդիստան» տերմինները, ակնհայտ է, որ Թուրքիայի նոր սերնդի մեծ մասը, ինչես նաև, այլ երկրների քաղաքակիրթ բնակչության մի ստվար զանգված համոզված են, որ այն տարածքները, որոնք կոչվում են «Անադոլիա» և «Քուրդիստան» գալիս են պատմության խորխորատներից: Այս մոտեցումը ձևավորվել է ըստ մեր ընդդիմախոսների ռազմավարության և ըստ Թուրքական գաղափարախոսության, նման մոտեցմամբ, փորձ է արվում «արհեստական տերմիններին» տալ իրավական ուժ, դրանով իսկ հաստատելով, որ Արևմտյան Հայաստան գոյություն չունի:

Նշված արհեստածին անունների, գիտական, հասարակական և քաղաքական շրջանառությունը մեկ նպատակ ունի, համաշխարհային հասարակությանը աստիճանաբար համոզել, որ այդ տերմինները իրական են և պատմական: Հիմնավորելով Քուրդիստան տերմինի գոյությունը քուրդ ժողովրդով, իսկ Անադոլի տերմինը՝ հունական աղբյուրներով:

Այս հանգամանքից ելնելով, մենք պետք է որոշակի ռազմավարություն մշակենք և իրականացնենք այն, հենվելով «Բնիկ ժողովուրդների» իրավունքների ճանաչման ՄԱԿԻ բանաձևի վրա:

Հայ ազգի դեմ սանձազերծված տեղեկատվական - հոգեբանական պատեռազմը կառավարվում են մեզ հայտնի կենտրոններից, նրաք այսօր էլ ուժգնությամբ, պատմական կեղծարարության գործը կազմակերպում և վերահսկում են:

Նման մոտեցման առաջին արդյունքը թերևս եղավ թուրք պատմաբան Էսաթ Ուրասինի 1950 թ-ին Անկարայում հրատարակած «Հայերը պատմության մեջ և հայկական հարց» գիրքն էր, որտեղ ասվում էր «Հայաստանը աշխարհագրական մի տարածք է, առանց հստակ քաղաքական սահմանների»:

Խոշորագույն եվրոպական ուսումնասիրողները շատ հաճախ ուսումնա սիրելով Արևմտյան Հայաստանի պատմական շերտերը, ելնելով քաղաքական իրականությունից խուսափում են նշել Արևմտյան Հայաստան անունը՝ և այն փոխարինում են «Ժամանակակից Թուրքիա» տերմինով կամ մեկ այլ տերմինով, նման օրինակները շատ են, նշեմ մեկը, որը շատ կարևոր է մեզ համար:

Գերմանացի հնագետ, պատմաբան՝ Քլաուս Շմիդտը հեղինակն է Պորտասարի (գյոբեկլի թեփե) նեոլիթյան հնավայրի հայտնագործության, (որը գտնվում է, Ուրֆա քաղաքից 80 km հեռավորության վրա) լինելով պատմաբան, նա քաջ գիտակցում է, սակայն շրջանցում է

Արևմտյան Հայաստան տերմինը և ներկայացնում է հայտնագործության տարածքը որպես
Թուրքական տարածք: Նման օրինակները շատ են:

Մենք պետք է կարողանանք, մե՛ր ռազմավարությամբ, հասնել նրան, որպեսզի՝ այն
ուսումնասիրողները, որոնք գործի բերումով, պատմա հետազոտական աշխատանքներ են
կատարում Արևմտյան Հայաստանի տարածքներում, իրենց ուսումնասիրությունների մե՛ջ,
անպայմա՛ն շեշտեն, Արևմտյան Հայաստան տերմինը:

Մե՛ր նման մոտեցումը երկրորդ էտապում հիմք կստղծի բոլորին ներկայացնել մշակույթի
իրական տերերին, որը Արևմտյան Հայաստանի Հայն է, այսինքն, բնի՛կ Հայ ժողովուրդը,
պատմական մշակույթի ուսումնասիրությունների ճիշտ ներկայացման արդյունքում, նորից
հայը կհաստատվի ի՛ր նախկին տեղում և ի՛ր իրավունքները ներկայացնելու և պաշտպանելու
ժամանա՛կ կունենա հստակ մշակութային հենք:

Թույլ տվե՛ք այսքանով ավարտել իմ ելույթը, և նորից մաղթե՛լ մեզ բոլորի՛ս կա՛մք և կորով և
Արևմտյան Հայաստանի հարցը լուծե՛լ բնիկ ժողովուրդների իրավունքների բանաձևի,
արդարա՛րտ և հայանպաստ մոտեցումների շրջանակներում:

Արամ Մկրտչյան

Գերմանիա

27.11.2010թ.

Արևմտեան Հայաստանի Հայոց Ազգային Խորհուրդ
Conseil National des Arméniens d'Arménie Occidentale

BP 61
92224 BAGNEUX CEDEX - FRANCE
e-mail : haybachdban@wanadoo.fr